

Gheorghită Geană

gheorghita_geana2003@yahoo.com

O axiomă a istoriei

Fără doar și poate suntem un popor paradoxal. Unul dintre paradoxurile noastre profunde este acela de popor statornic, agitat însă de demonii nestatorniciei. Un exemplu? Suntem unul dintre foarte puținele popoare ale Europei care n-au venit de nicăieri; și totuși: care popor și-a schimbat de-atâtea ori imnul național cum am făcut-o noi, românii? Până în 1947 cântecul identității noastre naționale a fost Imnul Regal. În următoarele trei decenii imnul s-a schimbat de trei ori, versul inaugural sunând, pe rând: „Zdrobite cătușe în urmă rămân”, apoi „Te slăvim, Românie, pământ părintesc”, optându-se ulterior pentru „Trei culori” (în asociere cu muzica lui Ciprian Porumbescu). Chemarea „Deșteaptă-te, române!” s-a potrivit cum nu se putea mai bine cu starea de spirit a lumii românești în mișcarea socială de la 1989. Alegerea acestei chemări ca imn național, corelat cu data de 1 Decembrie ca Zi Națională, a stabilit o punte peste timp cu „răsunetul” de la 1848 al lui Andrei Mureșianu, adică, în fond, a dat un semnal de *constanță* în afirmarea demnității noastre ca neam. Or, tocmai o asemenea constanță (sau cum vrem s-o numim: continuitate, permanență) este o expresie a simțului istoric al unei nații (și, mai departe, o premisă a vocației sale istorice).

Dinspre casa regală s-a putut auzi amendamentul că dacă n-ar fi existat 1877, adică dobândirea independenței de stat a României (înfăptuire legată – incontestabil altminteri – și de numele lui Carol I), n-ar fi existat nici 1918 (cu 1 Decembrie, se înțelege). Urmând însă această cale (să-i zicem „metoda pasului anterior”, care poate fi relevantă în alte cazuri, dar nu aici), putem afirma cu aceeași îndreptățire că nici 1877 n-ar fi existat dacă n-ar fi fost precedat de 1859!...

Cei ce reclamă 10 Mai ca Zi Națională (în loc de 1 Decembrie) ar putea măcar să invoce drept argument originea divină a regalității. Ei, bine, argumentul domniilor lor vine din pojghița subțire a unei fragile subiectivități: frumoasele amintiri din copilărie și adolescență, plus atmosfera caldă de primăvară! Ca și cum sentimentul istoricității s-ar putea întemeia pe

nostalgiei personale! Dacă e să introducem în discuție ideea de regalitate, atunci să nu se uite că cel dintâi mare rege al autohtonilor a fost Burebista!... Cât despre anotimp, „orele astrale ale istoriei” (ca să facem uz de o expresie a lui Stefan Zweig) nu țin seama de meteorologie. Când au plecat de-acasă, din colțuri îndepărtate ale țării, miile peste mii de participanți la marea adunare populară de la Alba Iulia, din 1 Decembrie 1918, nu s-au temut că vor tremura de frig sau că le vor îngheța mădularele!... Și au venit cu căruțele, călări pe cai, sau chiar pe jos!...

În fapt, *1 Decembrie 1918 simbolizează regăsirea, după aproape două mii de ani, a fondului principal din blocul etnic al populației autohtone între granițele originare ale Daciei Felix!* După ce romanii au cucerit Dacia, entitatea etnică nou apărută în ipostaza poporului român reprezenta o sinteză spectaculoasă – Vasile Pârvan și-a imaginat-o (în *Memoriale*) ca rezultat al iubirii înflăcărate dintre o Romă masculinizată (Romul) și frumoasa fecioară sălbatică Dacia. Pentru farmecul romantic al acestei viziuni, o redăm, cu cuvintele lui Pârvan însuși:

„Dacia, fecioara, turbura liniștea ta, divine Romule. Frumoasă și crudă, ea pustia, ca arșița verii, cu năvale de foc și jale, țara ta. Așa era menirea fecioarei sălbatece: să facă gol, să aprinză flăcări, să samene spaimă în jurul ei. Lumina ta, puterea ta, frumusețea ta, o trăgeau spre tine, Romule; dar sălbateca ei libertate, de Diana, o mâna înapoi în pădurile ei nepătrunse, când tu, din liniștea ta turburată, întindeai brațul spre dânsa. Ci sufletul tău se aprinse o dată, și el, de ispitirile crudei fecioare. Și ai vrut s-o cuprinzi. Cu tăria Atalantei, zâna neapropiată te-a aruncat la pământ, însângerat de răni. Tu n-o iubeai tare și n-ai putut-o frânge.

Și atunci Aphrodite, cu zâmbet de glumă ucigașă, a poruncit lui Eros să te săgete. Ardea sufletul tău ca soarele în amiază. Ai prins-o, ai luptat, te-ai rănit și ai rănit-o, v-ați privit lung, dușmani de moarte, ai sărutat-o și n-ai cuprins-o. De focul rușinei că ai biruit-o, de ura puterii că ai frânt-o, de flacăra mâniei că ai sărutat-o, s-a pregătit să teucidă. Și Aphrodite zâmbea divin: cum ar putea doi zei să se ucidă, decât iubind? Și tu, nebiruitule, ai biruit-o. Îmbrățișarea ta era dogoritoare de toată văpaia verilor tale aprinse, sărutarea ta era dulce de toată melodia cântecelor tale italice, cuvântul tău era blând de întreaga mângâiere a iernilor tale calde, ochii tăi erau luminoși de tot seninul mărilor tale clare. Și fecioara care te urâse cum nu te mai urâse încă nici om, nici zeu, te-a iubit cum nu te mai iubise nici o femeie. Ea se făcu tu-însuși și copiilor ei, ea singură dintre femeile iubite de tine, le dădu numele tău. Și ei luptară și muriră, din veac în veac păstrându-ți: numele tău, chipul tău, gândul tău, glasul tău, lumina ta, gloria ta.

Dacie, Romule,
Mărire vouă”.

A fost însă și dureroasă această sinteză, fiindcă venea (totuși, în planul realității) în urma unei căderi. Ca urmare, istoria entității etnice nou apărute devine un urcuș continuu către

redobândirea stării de plenitudine inițială. Este ceea ce se numește, cu un termen teologic (avansat în secolul al III-lea d.H. de Origen) „apocatastază” – restabilire a stării primare (în teologie: a paradisului originar).

Așadar, *aceasta este istoria românilor: o apocatastază, iar 1 Decembrie ca Zi Națională trebuie luată drept o axiomă a acestei istorii.* (Prin „axiomă” înțelegem aici un adevăr a cărui evidență se întemeiază pe practica istorică.) (A se vedea dezvoltarea acelei idei în: Gheorghiu Geană, „Istoria românilor ca apocatastază”, în *Caietele de la Putna*, 8/VIII, 2015, pp. 73–89.)

Odată acceptată această axiomă, orice discuție privind schimbarea Zilei Naționale ne aruncă într-un relativism păgubos. E ca și cum s-ar pune la îndoială că triunghiul are trei laturi, sau că Trinitatea Divină reprezintă trei persoane și totuși e Una!...

